ROCZNIKI TEOLOGICZNE
Tom XLII, zeszyt 1 – 1995

KS. ANTONI TRONINA
Lublin

PSALMY SALOMONA
ORAZ ICH ECHA W PISMACH NOWEGO TESTAMENTU (CZ. 2)

Ps 9. *Miłosierdzie Boże*. Salomona. Ku napomnieniu

1. Gdy Izrael został uprowadzony na wygnanie do obcej ziemi,
gdyż odstąpili od Pana, Zbawiciela swego,
zostali pozbawieni dziedzictwa[1], jakie im dał Pan.
2. Wśród wszystkich ludów[2] rozproszył się Izrael wedle słowa Bożego[3],
abyś okazał się sprawiedliwy, Boże, karząc nasze grzechy,
bo Tyś jest Sędzią sprawiedliwym[4] wszystkich narodów ziemi.
3. Nikt bowiem z czyniących nieprawość nie skryje się przed Twoją wiedzą,
a dobre czyny pobożnych są przed Tobą, Panie,
i gdzież mógłby się ukryć człowiek przed Twą wiedzą, Boże?[5]
4. Dzieła nasze (dokonują się) zgodnie z wyborem i mocą naszą,
by czynić sprawiedliwość lub nieprawość dziełami rąk naszych,
lecz Ty obserwujesz synów ludzkich w Twej sprawiedliwości[6].
5. Kto czyni sprawiedliwość, zaskarbia sobie życie u Pana[7],
a kto czyni nieprawość, winien jest zatraty swej duszy[7a],

[1] Zob. Jr 16, 13; 22, 26.
[2] Zob. Pwt 4, 27.
[3] Zob. Ba 1, 4 – 2, 1. Słowo diaspora zachodzi jeszcze w Ps Sal 8, 28.
[4] Por. 2, 18; 4, 24.
[5] Por. Ps 139, 7 nn.
[6] Według Józefa Flawiusza (Ant. XVIII 1, 3; BellJud II 8, 14) faryzeusze liczyli się z wolną wolą ludzi, choć zasadniczo przypisywali wszystko wolnej woli Boga.
[7] Por. Syr 17, 22; Mt 6, 20; Łk 12, 21.
[7a] Rz 2, 5: „Lecz według zatwardziałości swej i serca niepokutującego skarbisz sobie gniew na dzień gniewu i objawienia sprawiedliwego sądu Boga”.

bo Pan prowadzi człowieka i rodzinę ku sprawiedliwości.
6. Komu Ty okażesz dobroć, Boże, jeśli nie tym, co wzywają Pana?[8]
Oczyszcza z grzechów duszę wielbiącą (Go) wyznaniem[9].
Oto wstyd okrywa nasze oblicza za to wszystko[10].
7. A komu odpuścisz grzechy, jeśli nie tym, co zbłądzili?
Prawym będziesz błogosławił i nie ukarzesz ich błędów,
a dobroć Twoja nad pokutującym grzesznikiem.
8. Bo Ty jesteś Bogiem, a my Twym ludem umiłowanym;
spójrz i ulituj się, Boże Izraela, bo jesteśmy Twoimi!
Nie odwracaj od nas Twej łaski, by nas nie pokonano!
9. Ty bowiem wybrałeś plemię Abrahama nad wszystkie ludy,
i nadałeś nam Imię Twoje[11], o Panie, które nigdy nie będzie nam odjęte!
10. Z naszymi ojcami zawarłeś przymierze nas dotyczące,
a my ufamy Tobie i nawracamy swe dusze.
11. Miłosierdzie Boże[12] nad domem Izraela
na wieki i zawsze!

Ps 10. *Szczęście pobożnych*. Z hymnów Salomona

1. Błogosławiony mąż[13], o którym Pan pamięta w doświadczeniu.
On broni go przed złą drogą przez karcenie,
oczyszcza z grzechu by go nie powiększał.
2. Kto poddaje swe plecy ćwiczeniu[14], będzie oczyszczony;
dobry jest bowiem Pan dla tych, co wytrwają w karceniu[15].
3. Prostuje On drogi prawych przez karcenie, by nie zbłądzili,
a miłosierdzie Pańskie nad tymi, co prawdziwie Go miłują[16].
4. Pan będzie pamiętał o swych sługach w miłosierdziu[17].
Świadectwo jest bowiem w Prawie wiecznego przymierza,

---

[8] Por. 2, 36.
[9] Por. Ps 32, 5. Cały utwór zdradza zależność od kanonicznego Ps 32.
[10] Por. Ps 44, 6; Dn 9, 7.
[11] Por. Jr 14, 9.
[12] Por. 10, 8; 11, 9; 12, 6.
[13] Biblijne źródła tego błogosławieństwa (zob. PsSal 6, 1); Ps 1, 1; 32, 1; 112, 1; 119, 1; 128, 1.
[14] Zob. Jr 50, 6; Prz 19, 29; Hbr 12, 5-13.
[15] Por. 2, 36; 5, 2. 12; 14, 1; 16, 15. Hbr 12, 7: „W karności trwajcie..."
[16] Por. 4, 25; 6, 6; 14, 1.
[17] Łk 1, 50. 54b: „wspomniawszy na swe miłosierdzie".

świadectwo Pańskie na ludzkich drogach poprzez nawiedzenie.
5. Sprawiedliwy i święty jest nasz Pan w swoich sądach na wieki[18];
niech Izrael wielbi imię Pana z radością.
6. Pobożni niech składają wyznanie w zgromadzeniu[19] ludu,
a nad ubogimi[20] ulituje się Bóg ku radości Izraela.
7. Albowiem Bóg jest dobry i miłosierny[21] na wieki;
zgromadzenia Izraela niech wielbią imię Pana.
8. Zbawienie Pańskie nad domem Izraela
ku wiecznej radości![22]

Ps 11. *Tęsknota za zbawieniem.* Salomona. O oczekiwaniu[23]

1. Dmijcie w trąby na Syjonie, obwieszczając święta!
Głoście w Jeruzalem radosną nowinę[24];
Bóg się zmiłował nad Izraelem i nawiedził ich![25]
2. Stań, Jeruzalem, na wysokości i zobacz swe dzieci[26]
zgromadzone razem ze Wschodu i Zachodu przez Pana[27].
3. Z Północy przychodzą do radości swego Boga[28],
z najdalszych wysp zgromadził ich Bóg.
4. Góry wysokie uniżył dla nich w gładką nizinę[29],
pagórki uciekły przed ich przybyciem.
5. Lasy udzieliły im swego cienia[30] podczas przejścia,
Pan sprawił, że wyrosły dla nich wonne drzewa,
6. aby Izrael mógł przejść pod chwalebną pieczą swego Boga.
7. Jeruzalem, przyoblecz szaty chwały[31],

[18] Por. 2, 10. 15; 3, 3; 4, 8; 5, 1; 8, 7. 32. 34; 9, 5; 17, 10.
[19] Gr. *ekklesia* może tu i w. 7b oznaczać zgromadzenie liturgiczne; por. Ps 22, 23. 26; 150, 1.
[20] Gr. *ptochos* jest tu synonimem pobożnych i sprawiedliwych; por. 5, 2. 11; 15, 1; 18, 2.
[21] Por. 2, 36; 5, 2. 12; 7, 5; 10, 2.
[22] Por. 9, 11; 11, 9; 12, 6.
[23] Tytuł zdaje się nawiązywać do oczekiwań mesjańskich.
[24] Zob. Iz 40, 9; 52, 7.
[25] Por. 3, 11; 10, 4.
[26] Połączenie Iz 40, 9 i 49, 18. Por. Ba 4, 36 n.; 5, 5.
[27] Zob. Iz 43, 5 n; 60, 4.
[28] Mt 25, 21: „wejdź do wesela swego Pana”.
[29] Zob. Iz 40, 4; Ba 5, 7; Łk 3, 4-6.
[30] Zob. Ba 5, 8.
[31] Iz 52, 1; Ba 5, 1-3.

przygotuj suknię twego uświęcenia,
bo Bóg zapowiedział dobra Izraelowi na zawsze i wiecznie[32].
8. Pan dokona tego, co zapowiedział Izraelowi i Jerozolimie.
Pan wskrzesi Izraela chwalebnym swym imieniem.
9. Miłosierdzie Pańskie nad Izraelem na zawsze i wiecznie![33]

Ps 12. *Prośba o ratunek przed oszczercami.*
Salomona. O języku bezbożnych

1. Panie, ocal mą duszę przed człowiekiem grzesznym i złośliwym[34],
przed językiem bezbożnym i oszczerczym,
głoszącym kłamstwo i podstęp.
2. Słowa na języku złego człowieka są wielce przewrotne,
jak ogień pośród ludu, pochłaniający jego piękno[35].
3. Radością jego jest podpalać domy kłamliwym językiem.
Jak piękne drzewa, grzesznik chce zniszczyć radość,
chce zburzyć domy, walcząc podstępnymi wargami.
4. Niech Bóg oddali od niewinnych grzeszne wargi[36],
wobec bojących się Pana niech rozproszy kości podstępnych[37].
W płomieniu ognia niech zginie język podstępny wobec pobożnych!
5. Niech Pan strzeże duszy spokojnej, nienawidzącej nieprawych.
Niech Pan prowadzi[38] człowieka, który pokój wprowadza do domu!
6. Zbawienie Pańskie nad Izraelem, Jego sługą[39], na wieki.
Niech wreszcie wyginą grzesznicy sprzed oblicza Pańskiego,
a święci Pańscy niech odziedziczą Pańskie obietnice![40]

[32] Ba 5, 4; PsSal 17, 44; 18, 6.
[33] Por. 9, 11.
[34] Por. Ps 5, 7. 10; 12, 3 nn. itd.; zwł. 120, 2.
[35] Por. Prz 16, 27; Jk 3, 5 n.
[36] Por. Ps 12, 4; 120, 2.
[37] Por. 4, 19; Ps 53, 6.
[38] Por. 6, 2; 7, 10; 16, 9; 18, 8.
[39] Łk 1, 54a: „Przyjął Izraela, sługę swego [...]"
[40] Hbr 6, 12: „[...] przez wiarę i cierpliwość odziedziczą obietnicę".

Ps 13. *Pieśń dziękczynna*. Psalm Salomona. Pociecha sprawiedliwych

1. Prawica Pańska mnie ochroniła[41],
oszczędziła nas prawica Pańska.
2. Ramię Pana ocaliło nas od ciosu miecza,
od głodu i śmierci grzeszników.
3. Złe bestie ich osaczyły, zębami szarpały ich ciała[42],
szczękami swymi miażdżyły ich kości[43].
4. Ale Pan nas wybawił z tego wszystkiego.
5. Pobożny zląkł się z powodu swych wykroczeń,
by nie być zabranym wraz z grzesznikami.
6. Bo straszna będzie zagłada grzesznika,
lecz prawego nie spotka nic z tych rzeczy.
7. Bo nie da się porównać karcenia prawych za nieświadome uchybienia
z zagładą grzeszników.
8. Łagodnie będzie karcony sprawiedliwy,
by grzesznik nie szydził z prawego.
9. Bo sprawiedliwy będzie napominany jak ukochany syn
i karcony jak pierworodny[44].
10. Pan bowiem oszczędza swych świętych,
a ich wykroczenia zmazuje karceniem.
11. Życie bowiem sprawiedliwych jest wieczne[45],
a grzesznicy zostaną wykorzenieni na zagładę[46]
i już się nie będzie ich wspominało[47].
12. Nad świętymi natomiast miłosierdzie Pańskie;
Jego miłosierdzie nad tymi, co się Go boją![48]

[41] Por. Ps 98, 1; Mdr 5, 16; 19, 8.

[42] Por. Jr 14, 12; 21, 7. 9; Ez 7, 15; 14, 13-23.

[43] Por. Jl 1, 6; Ps 58, 7; Job 29, 17.

[44] Por. 18, 4; Mdr 11, 10; Pwt 8, 5; Hbr 12, 6: „Albowiem kogo Pan miłuje, tego karci; smaga zaś biczem każdego syna, którego uznaje”.

[45] Por. 3, 12; 10, 8; 12, 6.

[46] Por. 2, 31; 9, 5; 14, 9; 15, 10.

[47] Por. 3, 11; Ps 9, 7; 88, 6; Job 18, 17.

[48] Łk 1, 50: „Jego miłosierdzie z pokolenia w pokolenie bojącym się jego”.

Ps 14. *Los pobożnych i grzeszników*. Hymn Salomona

1. Wierny[49] jest Pan tym, którzy miłują Go w prawdzie,
którzy przyjmują Jego karcenie[50],
2. którzy postępują według Jego słusznych nakazów,
według Prawa, które nam nakazał dla naszego życia[51].
3. Święci Pańscy żyć będą wiecznie dzięki niemu;
Jego święci to raj Pański, drzewa życia![52]
4. Sadzonki ich zakorzenione na stałe,
nie będą wyrwani po wszystkie dni niebios[53].
5. Izrael jest bowiem dziełem i dziedzictwem Boga![54]
6. Nie tak grzesznicy i nieprawi,
którzy rozkoszują się dniem udziału w grzechu.
7. Pragnieniem ich jest nędzna zgnilizna,
lecz o Bogu nie pamiętają!
8. Drogi człowiecze znane są Mu zawsze[55],
tajniki serca zna On przed zrodzeniem[56].
9. Przeto odziedziczą oni Otchłań i ciemność, i zagładę[57],
nie odnajdą się w dniu zmiłowania nad prawymi.
10. A święci Pańscy odziedziczą życie w radości.

Ps 15. *Błogosławieństwo pobożnych*. Psalm Salomona z pieśnią pochwalną

1. W ucisku moim wezwałem imienia Pańskiego[58],
zaufałem pomocy Boga Jakubowego[59] i zostałem ocalony.
Bowiem nadzieją i ucieczką biednego[60] jesteś Ty, o Boże!

---

[49] Tylko tu i w 17, 9 Bóg nazwany jest „wiernym”; por. np. Pwt 7, 9.

[50] Hbr 12, 7: „W karności trwajcie [...]” Por. 10, 2; 16, 15.

[51] Rz 7, 10: „[...] przykazanie, które miało być ku życiu, stało się drogą ku śmierci”.

[52] W późnych pismach ST i pozakanonicznych częsty jest obraz raju: Iz 61, 3; 65, 22; Ez 28, 13; 31, 8-9; Ps 92, 13-14; 4 Ma 18, 16; HenEt 10, 16; 93, 2-5. Por. Ap 22, 2: „drzewo życia”.

[53] Por. Ps 89, 30; Ba 1, 11.

[54] Por. 7, 2; 8, 31; 9, 8; Pwt 32, 9; Ps 78, 71.

[55] Zapewne świadome naśladowanie Ps 1, 6; por. PsSal 9, 3; Syr 17, 15.

[56] Por. Prz 20, 27; Mdr 1, 8-9; Syr 39, 19-20.

[57] Por. Ps 1, 6; 9, 18; 37, 38; Job 10, 21.

[58] Por. 1, 1; 5, 5; Ps 18, 7; 120, 1 i in.

[59] Por. 7, 10.

[60] Por. 5, 2; 10, 6; 18, 2.

2. Bo jak Cię można wyznawać, jeśli nie w prawdzie?[61]
Do czego zdolny jest człowiek, jeśli nie wyznaje Twego imienia?
3. Psalm nowy z pieśnią pochwalną w radości serca!
Owoc warg[62] na dźwięcznym instrumencie języka!
Pierwociny warg z pobożnych i prawych serc!
4. Kto tak postępuje, ten nigdy nie zachwieje się[63] w nieszczęściu,
płomień ognia i gniew nieprawych go nie przemogą[64],
5. gdy wystąpi przeciw grzesznym wobec Pana,
by zniszczyć wszelkie oparcie dla grzesznika.
6. Bowiem znamię Boże jest nad prawymi ku zbawieniu[65].
7. Głód, miecz i śmierć dalekie są od sprawiedliwych,
uciekną od nich, jakby ścigane w bitwie,
8. lecz same będą ścigać grzeszników, aż ich pochwycą;
czyniący nieprawość nie umkną przed sądem Pańskim[66].
9. Będą pochwyceni jakby przez biegłych wojowników[67],
bo znamię zagłady jest na ich czołach!
10. Dziedzictwem grzesznych jest zagłada i ciemność,
ich własne nieprawości będą ich ścigać aż na dno Otchłani.
11. Dziedzictwo ich nie przejdzie na dzieci,
bo grzechy pustoszą domy grzeszników.
12. Grzesznicy zginą na zawsze w dniu sądu Pańskiego[68],
gdy Pan nawiedzi swym sądem ziemię.
13. Bojący się Pana znajdą zmiłowanie na sądzie,
ocaleją dzięki zmiłowaniu swego Boga;
lecz grzesznicy wyginą po wieczne czasy!

---

[61] J 4, 24: „prawdziwi czciciele będą czcili Ojca w duchu i w prawdzie".

[62] Por. Oz 14, 3; Prz 18, 20; Iz 57, 19; Hbr 13, 15.

[63] Por. 15, 5c.

[64] Mt 16, 18: „ty jesteś opoka, a na tej opoce zbuduję Kościół mój, a bramy piekielne nie przemogą go".

[65] Zob. Ez 9, 4 nn., gdzie mowa o znaczeniu sprawiedliwych. Obraz rozwinie Ap 7, 3; 9, 4.

[66] Rz 2, 3: „Myślisz [...], że ujdziesz sądu Boga?"

[67] Por. Pnp 3, 8; 1 Mch 4, 7.

[68] Por. Iz 34, 8; Jdt 16, 17.

Ps 16. *Dziękczynienie za ocknięcie ze snu grzechu.*
Hymn Salomona. Świętym ku wspomożeniu

1. Gdy zdrzemnęła się dusza moja z dala od Pana[69],
nieomal nie wpadłem w głęboki sen,
jak ci co śpią dalecy od Pana.
2. Dusza moja o mało nie wylała się w śmierci,
bliska bram Otchłani jak grzesznik.
3. Dusza moja oddaliłaby się od Pana, Boga Izraela,
gdyby mnie Pan nie wspomógł swym wiecznym zmiłowaniem.
4. On mnie pobudzi, jak konia ostrogą[70], bym czuwał przy Nim,
wybawił mnie mój Zbawca i Wspomożyciel[71] w każdym czasie.
5. Wielbię Cię, Boże, boś mnie wspomógł ku zbawieniu
i nie skazałeś mnie z grzesznymi na zagładę[72].
6. Nie zabieraj mi swej łaski, Boże,
ani swej pamięci z mego serca, bym nie umarł!
7. Chroń mnie, o Boże, od grzechu najgorszego,
od wszelkiej złej kobiety, która głupca wiedzie do upadku.
8. Niech mnie nie zwodzi piękność grzesznej kobiety[73],
jak tych wszystkich, którzy na własną zgubę poddani są grzechowi.
9. Umacniaj swą stałością dzieła rąk moich[74],
swoją pamięcią strzeż moich kroków!
10. Na mój język i wargi połóż słowa prawdy;
zapalczywość i nierozumny gniew oddal ode mnie.
11. Szemranie i małoduszność w ucisku odal ode mnie,
bym nie pobłądził, gdy karcisz ku nawróceniu.
12. Duszę mą podtrzymuj łagodną życzliwością;
kiedy umacniasz mą duszę, wystarczy mi to, co dajesz.
13. Bo gdybyś nie umocnił, któżby zniósł doświadczenie nędzy?
14. Gdy Ty karzesz kogoś przez jego własne winy,
doświadczasz go na ciele i przez udrękę nędzy[75].

[69] Początek utworu wzorowany na Ps 73.
[70] Por. Oz 13, 14.
[71] Łk 1, 47: „rozradował się duch mój w Bogu, Zbawicielu moim”.
[72] Łk 22, 37: „I policzony jest między złoczyńców”.
[73] Por. Prz 6, 25; Syr 9, 8; 25, 21.
[74] Tekst poprawiony wg syryjskiego; por. Ps 90, 17.
[75] Podobna myśl w Hbr 12, 4 nn.

15. Jeśli sprawiedliwy to przetrwa[76],
Pan okaże mu zmiłowanie.

Ps 17. *Chwała Mesjasza*.
Psalm Salomona z pieśnią pochwalną dla króla

1. Panie, Tyś sam jest Królem naszym na wieki i zawsze,
przeto Tobą, Boże, chlubić się będzie nasza dusza[77].
2. Bo jakiż jest czas życia człowieka na ziemi?[78]
Według tego czasu jest nadzieja pokładana w sobie!
3. A myśmy złożyli nadzieję w Bogu, Zbawcy naszym[79],
bo moc naszego Boga objawia się w wiecznym miłosierdziu,
a królowanie Boga naszego – w wiecznym sądzie nad poganami.
4. Ty, Panie, wybrałeś Dawida królem nad Izraelem
i przyrzekłeś mu o jego potomstwie na wieki[80],
że nie ustanie ich królowanie przed Tobą.
5. A oto wskutek naszych grzechów powstali przeciwko nam grzesznicy[81],
napadli nas i wygnali ci, którym nie dałeś obietnic!
Przemocą ograbili i nie oddali czci Twemu wzniosłemu imieniu.
6. W swej pysze wywyższyli własne królowanie,
a zuchwale spustoszyli tron Dawida.
7. Lecz Ty, o Boże, obalisz ich i wymażesz z ziemi ich potomstwo,
gdy wzbudzisz przeciw nim człowieka obcego naszemu narodowi.
8. Odpłacisz im Boże wedle ich grzechów,
znajdą odpłatę godną swych czynów.
9. Bóg nie okazał im litości,
ścigał ich potomstwo i nie ocalił z nich nikogo.
10. Wierny jest Pan we wszystkich swych wyrokach[82],
jakie sprawuje na ziemi.
11. Bezbożnik[83] ogołocił naszą ziemię z jej mieszkańców,

---

[76] Por. 3, 3 n.; 10, 2; 14, 1.

[77] Rz 2, 17: „[...] polegasz na Zakonie i chlubisz się w Bogu [...]"

[78] Por. Ps 90, 10; 143, 3-4; Syr 18, 7 nn.

[79] Łk 1, 47: „w Bogu, Zbawicielu moim".

[80] Proroctwo Natana (2 Sm 7); por. Ps 89, 4-5; 1 Mch 2, 57; Syr 45, 25.

[81] Chodzi zapewne o przejęcie władzy przez Hasmoneuszy (por. 8. 11-12 i J. Flawiusz. Ant XIII 11, 3), bądź o agresję zewnętrzną (por. w. 23. 25. 36).

[82] Por. 2, 15; 3, 3; 5, 1; 8, 7-8. 23. 34; 10, 5.

[83] Podobnie jak w w. 7 chodzi o Pompejusza czy też ogólnie o wojska rzymskie (l. mn. w w. 11b

wytracił młodych i starych wraz z dziećmi.
12. W strasznym swym gniewie uprowadził ich na Zachód[84],
a przywódców kraju (wydał) na szyderstwo, nie szczędząc ich.
13. Jako obcy postępował wróg zuchwale,
a jego sercu Bóg nasz był obcy.
14. Czynili w Jeruzalem to wszystko, co czynią poganie
w miastach sobie poddanych[85].
15. Przyklasnęli im[86] synowie przymierza, zmieszani z poganami,
a nikt z nich w Jeruzalem nie czynił łaski i prawdy.
16. Uciekli przed nimi ci, którzy umiłowali zgromadzenia świętych[87],
jak wróble, co wyfruwają z gniazd swoich.
17. Błądzili po miejscach pustynnych,
aby ocalić od zła swoje dusze,
a cenna była w oczach tułaczy dusza ocalona przed nimi[88].
18. Po całej ziemi rozproszyli ich grzesznicy[89],
bo niebo przestało spuszczać deszcz na ziemię.
19. Odwieczne źródła Otchłani zamknęły się w górach wysokich,
ponieważ nikt pośród nich nie czynił sprawiedliwości i prawa.
20. Od władców ich po ostatniego z ludu (żyli) we wszelkim grzechu:
król w nieprawości, sędzia w wiarołomności, a lud w grzechu.
21. Wejrzyj, Panie, i wzbudź im króla, syna Dawida[90]
w momencie, który sam uznasz,
aby panował nad sługą Twym Izraelem![91]
22. Przepasz go mocą[92], aby rozgromił władców nieprawych,
aby usunął z Jeruzalem pogan dążących do zagłady.

i 18).

[84] Deportacja Arystobula i jego zwolenników do Rzymu; por. 2, 6; 8, 21; Ant XIV 4, 5.

[85] Według Flawiusza Pompejusz ośmielił się wejść do Przybytku świątyni (Ant XIV 4, 4; BellJud I 7, 6).

[86] W tekście gr. „pokonali ich"; przyjmujemy tu popr. Holm-Nielsena (*Die Psalmen Salomos* s. 100.

[87] J. Flawiusz mówi o ucieczce pobożnych za czasów Aleksandra Janneusza i wojny domowej między Arystobulem a Hirkanem (Ant XIII 14, 2 i XIV 2, 1).

[88] Niektórzy widzą tu aluzję do wspólnoty z Qumran (CD 1, 21; 6, 5). Obraz por. Ps 107, 4; Hbr 11, 38: „Tułali się po pustkowiach, po górach i jamach [...]"

[89] Por. 1 Mch 7, 6 (czasy Antiocha Epifanesa).

[90] Opis Mesjasza opiera się głównie na 2 Sm 7; ślady dyskusji nad jego pochodzeniem zob. J 7, 42: „Czyż Pismo nie mówi, że Chrystus przyjdzie z rodu Dawida i z Betlejem [...]"

[91] Izrael sługa Jahwe (zob. np. Iz 45, 4; Łk 1, 54a).

[92] Por. Ps 18, 33. 40.

23. Aby mądrością i prawością wypędził grzeszników z dziedzictwa,
aby strzaskał pychę grzeszników jak gliniane naczynie[93].
24. Aby berłem żelaznym[94] rozbił wszelką ich ostoję
i słowem ust swoich zniweczył naród niezbożny.
25. Niech na jego groźbę pierzchną poganie sprzed jego oblicza[95],
niech zgromi grzeszników słowem swego serca.
26. On zgromadzi lud święty[96] i będzie nim rządził sprawiedliwie,
będzie sądził pokolenia ludu uświęconego przez Pana, jego Boga[97].
27. Nie dopuści, by odtąd była wśród nich nieprawość[98],
by mieszkał pomiędzy nimi ktoś knujący zło.
On bowiem rozezna, czy wszyscy są synami swego Boga[99].
28. Rozmieści ich według pokoleń na ich ziemi[100]
i już nie będzie wśród nich przybysza ani cudzoziemca.
29. On sam będzie sądził ludy i narody[101]
w mądrości swojej i prawości. Diapsalma.
30. On nałoży jarzmo narodom pogańskim, aby mu służyły[102],
otoczy chwałą Pana na całej ziemi[103]
i oczyści Jeruzalem, przywracając jej pierwotną świętość.
31. Przybędą narody z krańców ziemi oglądać jego chwałę,
jako dar przyprowadzą rozproszonych jej synów
i oglądać będą chwałę Pana, którą otoczył Go Bóg[104].
32. On zaś jest królem sprawiedliwym nad nimi[105], pouczonym przez Boga.
Nie ma wśród nich nieprawości za dni jego[106],

---

[93] Por. Ps 2, 9; 110, 5-6.

[94] Obraz odniesiony do Chrystusa i chrześcijanina Ap 2, 27; 12, 5; 19, 15.

[95] Por. Iz 30, 17; Ps 104, 7.

[96] Por. Pwt 7, 6; 14, 21; Dn 12, 7.

[97] Mt 19, 28: „Wy, którzyście poszli za mną, w odrodzeniu, gdy Syn Człowieczy zasiądzie na stolicy majestatu swego, będziecie i wy siedzieć na dwunastu stolicach, sądząc dwanaście pokoleń izraelskich".

[98] Por. Iz 60, 18; Ps 101, 7.

[99] Por. Pwt 14, 1; Iz 54, 13; Oz 2, 25.

[100] Por. Iz 49, 6; Ez 45, 8; 47, 13. 21; PsSal 11, 3.

[101] Por. Iz 11, 3; Ps 72, 2.

[102] Por. So 3, 9; Ps 2, 8; 72, 11; Dn 7, 13-14.

[103] J 17, 1: „Ojcze, przyszła godzina, wsław Syna swego, aby Cię Syn twój wsławił [...]"

[104] Por. Iz 55, 5; 60, 9; 66, 18-20.

[105] Raczej nad Izraelem niż nad poganami; por. Iz 32, 1; 54, 13.

[106] Por. Jr 23, 5-6; So 3, 5. 13; Iz 11, 2.

bo oni wszyscy są świętymi, a królem ich jest Pomazaniec Pański[107].
33. Nie będzie pokładał nadziei w koniu, jeźdźcu ni łuku[108],
nie zaopatrzy się na wojnę w złoto ani w srebro,
na dzień bitwy nie złoży nadziei w licznym wojsku.
34. Sam Pan jest jego Królem, nadzieją Mocarza jest nadzieja w Bogu.
Zlituje się nad wszystkimi narodami, które się Go boją.
35. Uderzy ziemię słowem ust swoich[109] na zawsze,
pobłogosławi lud Pański mądrością i radością.
36. Sam będzie czysty od grzechu, by rządzić ludem wielkim,
by napominać władców i wygubić grzesznych mocą słowa[110].
37. Nie zazna słabości za dni swoich dzięki swemu Bogu,
gdyż Bóg uczynił go Mocarzem w swym świętym Duchu[111],
i Mędrcem w swej Radzie roztropnej, z mocą i prawością.
38. A błogosławieństwo Pańskie go umacnia, i nie osłabnie.
39. Jego nadzieja w Panu; któż przy nim jest mocny?
40. Potężny w swych dziełach i silny Bożą bojaźnią,
będzie pasł trzodę Pańską wiernie i sprawiedliwie
i nie zostawi słabych na pastwiskach[112].
41. Będzie je wszystkie prowadził jednakowo;
nie będzie wśród nich pysznych, chcących panować nad innymi.
42. Taki jest majestat króla Izraela, którego Pan uznał,
by go postawić nad domem Izraela jako wychowawcę.
43. Słowa jego są czystsze nad złoto[113] pierwszej jakości;
na zgromadzeniach będzie on sądził pokolenia ludu świętego.
Jego słowa to słowa święte wśród ludów poświęconych.
44. Szczęśliwi, którzy będą żyli w owych dniach
i oglądali dobra, jakie Pan okaże Izraelowi w zgromadzeniu pokoleń!
45. Oby rychło Pan użyczył Izraelowi swego miłosierdzia[114],
oby nas zachował od nieczystości wrogów!
46. Pan sam jest Królem naszym na wieki i zawsze!

---

[107] Popr. wg PsSal 18, 5. 7 (w gr. *christos kyrios*, co wygląda na interpolację chrześcijańską). Łk 2, 26: „nie miał oglądać śmierci, dopóki by wpierw nie ujrzał Chrystusa Pańskiego".

[108] Por. Pwt 17, 16-17; Ps 20, 9; 44, 7; Iz 2, 7; 11, 4-5; 36, 9.

[109] Por. Iz 11, 4.

[110] Hbr 4, 15 „Albowiem nie mamy arcykapłana, który by nie mógł współczuć z naszymi słabościami, lecz doświadczonego we wszystkim podobnie jak my oprócz grzechu".

[111] Iz 11, 2; PsSal 18, 7.

[112] Por. Mi 5, 1-4; Ez 34, 14-16; 37, 24; J 10.

[113] Por. Ps 12, 7; 18, 31; 19, 11; Ba 3, 30; Ap 3, 18.

[114] Por. Ba 4, 22; Mk 13, 20 par.

Ps 18. *Mesjasz.* Psalm Salomona. Jeszcze o Pomazańcu Pańskim

1. Panie, Twe miłosierdzie[115] nad dziełami Twych rąk jest wieczne,
Twa dobroć darzy bogactwem Izraela.
2. Oczy Twoje zwrócone ku niemu i nie brak mu niczego;
Twe uszy słyszą ufną modlitwę ubogich[116].
3. Wyroki Twe nad całą ziemią są miłosierne,
a miłość Twoja nad potomstwem Abrahama, synami Izraela.
4. Karcisz nas jak syna pierworodnego, jedynaka,
aby uchronić posłuszną duszę od zgubnej niewiedzy.
5. Oby Bóg oczyścił Izraela na dzień zmiłowania[117],
na dzień wybrany, gdy wzbudzi swego Pomazańca!
6. Szczęśliwi, którzy żyć będą w owych dniach
i oglądać dobra Pańskie, jakie okaże On przyszłemu pokoleniu,
7. pod karcącym berłem Pomazańca Pańskiego, w bojaźni Bożej,
w mądrości ducha, w sprawiedliwości i mocy.
8. Niech kieruje ludźmi w uczynkach sprawiedliwych ku bojaźni Bożej
i zawiedzie ich wszystkich przed oblicze Pana
9. jako pokolenie dobre dzięki bojaźni Bożej na dni zmiłowania. Diapsalma.
10. Wielki jest nasz Bóg i wsławiony Ten, który mieszka na wysokościach[118],
który ustala trasy gwiazd z dnia na dzień,
i nie zejdą z drogi, jaką im wytyczył[119].
11. Wędrują one każdego dnia w bojaźni Bożej,
od czasu, gdy Bóg je stworzył i aż na wieki.
12. I nie zboczyły z drogi od dnia swego stworzenia,
od pradawnych czasów nie zeszły ze swych torów,
bo tak im nakazał Bóg przez sługi swoje[120].

[115] Por. 2, 33; 4, 25; 11, 9 i in.
[116] Por. 5, 2. 11-12; 10, 6; 15, 1.
[117] Por. 3, 8 i 17, 22. 30: Bóg oczyści Jeruzalem przez Mesjasza.
[118] Por. Iz 33, 5; 57, 15 i in. Łk 2, 14: „Chwała na wysokości Bogu [...]"
[119] Temat częsty w późniejszej literaturze, np. Ba 3, 33 n.; Mdr 13, 2; Syr 26, 16; 43, 1 nn.
[120] Sługami tymi są Jozue i Izajasz: Joz 10, 12-14 i Iz 38, 8 (= 2 Krl 20, 8 n.).

Ważniejsza bibliografia (uzupełnienie wykazu R. Rubinkiewicza: *Wprowadzenie do apokryfów Starego Testamentu*. Lublin 1987 i S. Mędali: *Wprowadzenie do literatury międzytestamentalnej*. Kraków 1994).

Przekłady:

R. R. W r i g h t. *The Old Testament Pseudepigrapha*. Vol. 2. Ed. J. H. Charlesworth s. 639-670; S. H o l m - N i e l s e n. *Jüdische Schriften aus hellenistischrömischer Zeit* IV/2 s. 51-112; J. P a r t y k a. *Psalmy Salomona*. STV 22:1984 nr 2 s. 159-180.

Opracowania:

J. B e g r i c h. *Der Text der Psalmen Salomos*. ZNW 38:1939 s. 131-164; M. A b e r b a c h. *The Historical Allusions of Chapters IV, XI and XIII of the Psalms of Solomon*. JQR 41:1950/51 s. 379-396; W. P u e c h. *Die Abhängigkeit des 11, salomonisches Psalms vom letzten Kapitel des Buches Baruch*. ZAW 67:1955 s. 251-263; J. O'D e l l. *The Religious Background of the Psalms of Solomon*. RQum 3:1961 s. 241-257; D. D i m a n t. *A Cultic Term in the Psalms of Solomon in the light of the Septuagint*. „Textus" 9:1981 s. 28-51 (hbr.; streszcz. ang. 136); J. L. T r a f t o n. *The Syriac Version of the Psalms of Solomon. A Critical Evaluation*. Chico 1981 (SBL Sept Cogn St 13); R. R. H a n n. *The Manuscript History of the Psalms of Solomon*. Chico 1982. SBL Sept Cogn St 13; P. N. F r a n k l y n. *The Cultic and Pious Climax of eschatology in the Psalms of Solomon*. „Journal for the Study of Judaism" 18:1987 s. 1-17; R. R. H a n n. *The community of the pious; the social setting of the Psalms of Solomon*. „Studies in Religion" 17:1988 s. 169-189; M. de J o n g e. *The Expectation of the Future in the Psalms of Solomon*. W: *Collected Essays*. Cambridge 1991 s. 3-27.

DIE PSALMEN SALOMOS UND IHR NACHKLANG IM NT (2. TL.)

Z u s a m m e n f a s s u n g

Die so genannten Psalmen Salomos gehören zu den wichtigen Dokumenten der intertestamentalen Literatur. Sie sind in den pharisäischen Kreisen des ausgehenden 1. Jahrhunderts nach Chr. entstanden. Im Artikel wird die Ubersetzung von 18 Psalmen gegeben und ihre zahlreichen Paralellen im NT aufgezeigt. Der Verfasser weist auch die dort enthaltenen messianischen Gedanken.

Zusammengefaßt von Antoni Tronina